

Jordi Casals, web EL BIBLIONAUTA, 17 d'abril del 2019

L'UNIVERS ATÍPIC I ÚNIC DE BARDERA

Damià Bardera és un escriptor prolífic que ha publicat poesia i assaig, però **és per damunt de tot un narrador, un contista de primer ordre**. Va començar amb un poemari força polèmic, *El penúltim vòmit*—el títol és la metàfora amb què defineix el seu procés creatiu—. A més de dos assajos, Bardera ha publicat la novel·la *Viladelsac* (que ja vam ressenyar en aquest web) i sis reculls de contes amb l'editorial El cep i la nansa que, malgrat la seva qualitat i les bones crítiques rebudes, van quedar en mans d'un públic fidel però minoritari.

Aquest 2019 Bardera torna a les llibreries amb el que esperem que sigui el seu descobriment per part del gran públic. El llibre té tots els ingredients per ser-ho: ***Un circ al pati de casa* és la seva primera antologia, un recull dels millors contes que ja havia publicat —amb alguns d'inèdits— i a més sota el paraigües d'una major, l'Editorial Empúries.**

Hi trobem quaranta contes de diferent mida i gènere però que estan tan ben entrelligats i tenen un to, un estil i un humor tan marca de la casa que, malgrat pertànyer a sis llibres diferents, provoquen una sensació d'unitat impròpia d'una antologia.

Aquesta sensació d'unitat també la dona **l'univers atípic i únic de Bardera**, que té unes línies mestres que intentarem explicar. Pel que fa als gèneres, **el ruralisme de l'Empordà**, per exemple, apareix a moltes de les seves narracions, i sovint **es barreja amb el realisme brut o amb un salvatgisme que frega el gore**. Retrata pagesos que calen foc a casa seva, o la matança d'una vaca com si fos un porc. Sovintegen també els personatges esguerrats, amb mancances físiques i psíquiques que fan que el comparin amb **Víctor Català**. Però entre els Modernistes i Bardera hi ha una gran diferència: l'humor. **Sense la ironia, el**

sarcasme, i l'humor negre empordanès, no es poden entendre ni llegir aquests contes.

Un altre recurs barderià és el món de la infantesa que, lluny de ser idíl·lica, es caracteritza per la crueltat dels nanos. Els personatges infantils se'n riuen dels companys dèbils i s'aprofiten de les desgràcies alienes. Quan, per compensar-ho, entra en escena un mestre o un orientador, encara la fa més grossa. Trobarem també contes protagonitzats per assassins en sèrie, per domadors i freaks que treballen al circ o per inadaptats. Com deia El Comediant a *Watchmen*: “Tot és una broma pesada”.

Dins del recull també hi ha lloc pel fantàstic, amb contes que reescriuen una nova versió de la noia de la corba, rellotges que provoquen la mort, homes que dissequen la parella morta o un membre amputat de l'estimada. De vegades amb finals tancats de traca i mocador, d'altres amb resolucions obertes que ens deixen rumiant una bona estona i, fins i tot, en uns ambients a voltes onírics que freguen el Realisme Màgic o el Surrealisme i que ens deixen amb un pam de nas.

Si encara no coneixeu l'univers Bardera, *Un circ al pati de casa* és, com tots els *Greatest Hits*, una bona porta d'entrada al seu món únic.